

CENTRAAL COLLEGE VAN DESKUNDIGEN LIFTEN

Uitspraak / bindend advies

datum: 21 februari 2012

versie: CCvDL/12/009

Sprinkler in de machinekamer van een liftinstallatie, niet zijnde een brandweerlift: aanvullende eisen

In zijn vergadering van 13 juni 2006 heeft het Centraal College van Deskundigen Liften een uitspraak gedaan met betrekking tot een sprinkler in de machinekamer van hydraulische liften. Deze uitspraak is tot stand gekomen op basis van een risicoanalyse en dient als bindend advies voor belanghebbende partijen beschouwd te worden.

In zijn vergadering van 21 februari 2012 heeft het Centraal College van Deskundigen Liften besloten, het toepassingsgebied uit te breiden naar tractie-liften, op basis van een daartoe aangepaste risicoanalyse.

Overwegingen:

- Een sprinkler is geen geschikt blusmiddel voor elektrische apparatuur. Het plaatsen van een sprinkler in de machinekamer van een lift is daarom strijdig met artikel 6.3.1.1 van de NEN-EN-81-1/2 en kan alleen maar worden toegestaan onder voorwaarde van een goedgekeurde risicoanalyse.
- Vanwege de veel voorkomende vraag heeft het CCvDL de taak op zich genomen een algemene risicoanalyse op te stellen, waaruit een aantal aanvullende veiligheidseisen zijn voortgekomen. Indien aan deze veiligheidseisen wordt voldaan, wordt het installeren van een sprinkler in de machinekamer door het CCvDL als voldoende veilig beschouwd. De installateur kan volstaan met het verwijzen naar onderhavig bindend advies.
- De risicoanalyse wordt niet als onderdeel van het bindend advies gepubliceerd, maar kan eventueel met reden omkleed opgevraagd worden.
- De NEN-EN 81-1/2:1998 stelt in art. 13.3.5 dat bij overschrijding van de temperatuur van een elektrische inrichting met temperatuurbewaking, de lift op een stopplaats moet stoppen en geen kooicommando's en schachtoproepen meer mag uitvoeren. Het artikel schrijft niet voor op welke stopplaats de kooi moet stoppen. In de praktijk zal dit de dichtstbijzijnde stopplaats zijn.

Documentcode	Huidige versie d.d.	Vastgesteld CCvDL d.d.	Vastgesteld SBCL d.d.	Vervangt document	Pagina
CCvDL/12/009	16-02-2012	21-02-2012	23-02-2012	CCvDL/2005 /11-1	1 van 4

- In het geval dat de sprinkler wordt geactiveerd, moet de installatie automatisch door middel van het uitschakelen van de hoofdschakelaar spanningsloos gemaakt worden nadat de kooi met geopende deuren voor een verdieping tot stilstand is gekomen.
- Schade ontstaan door bluswater wordt beschouwd als verzekerings schade; de brandweer en verzekeringsmaatschappij eisen immers een sprinkler in de machinekamer.
- Door het aanwezig zijn van een sprinklerinstallatie bestaat een verhoogde kans op het buiten werking zijn van een lift met geopende deuren. Hierdoor bestaat een verhoogde kans op brandoverslag. Indien de schachtdeuren een bijdrage behoren te leveren aan de brandwerendheid van het gebouw is deze situatie onaanvaardbaar.
- De NEN-EN81-73:2005 schrijft in artikel 5.3 voor dat de kooi - na het ontvangen van een alarmsignaal - naar een (van de) vooraf daarvoor bestemde verdieping(en) gestuurd dient te worden. Artikel 5.4.2 van diezelfde ontwerpnorm geeft de mogelijkheid dat in bepaalde complexe situaties meer dan een verdieping daarvoor bestemd mag zijn. Bij een lift die voldoet aan de NEN-EN81-73:2005 mag verondersteld worden dat passagiers niet naar een brandende verdieping worden gestuurd en dat brandoverslag via de geopende kooideuren niet plaatsvindt.

Toepassing:

- Dit Bindend Advies is van toepassing op zowel hydraulische als tractieliften met een separate machinekamer.
- Dit Bindend Advies is niet van toepassing op machineruimtes die zich in een liftschacht bevinden.
- Dit Bindend Advies is niet van toepassing op machinekamers die tevens dienen als machinekamer voor een brandweerlift.

Vaststelling:

De installatie dient als volgt te zijn uitgevoerd:

1. De sprinklerkop
 - a. moet zijn aangebracht op een eindstuk in de waterleiding, waarbij de leiding in de machinekamer geen vertakkingen mag hebben naar andere ruimten.
 - b. mag niet worden aangebracht boven elektrische apparatuur.
2. De sprinklerkop moet naar behoren met een beschermkorf zijn afgeschermd tegen toevallig aanstoten.

Documentcode	Huidige versie d.d.	Vastgesteld CCvDL d.d.	Vastgesteld SBCL d.d.	Vervangt document	Pagina
CCvDL/12/009	16-02-2012	21-02-2012	23-02-2012	CCvDL/2005 /11-1	2 van 4

3. De sprinkler moet werken op een hoge bedrijfstemperatuur (minimaal 93°C) en gedurende lange tijd bedrijfszeker zijn.
4. In de directe nabijheid van het sprinklercontact moet een temperatuurschakelaar worden aangebracht, die de lift buiten werking stelt op de wijze zoals beschreven in NEN-EN81-73:2005, artikelen 5.3.1 t/m 5.3.5 en 5.4, waarbij de lift naar een (van de) daarvoor bestemde verdieping(en) wordt gestuurd. Dit moet gebeuren bij een temperatuur die tenminste 20 graden lager ligt dan de bedrijfstemperatuur van de sprinkler.
5. Om te voorkomen dat de instelling kan worden gewijzigd moet de bovengenoemde temperatuurschakelaar zijn geblokkeerd.
6. De hoofdschakelaar van de lift moet als automatische schakelaar overeenkomstig NEN-EN 81-1/2:1998 art. 13.4.2 zijn uitgevoerd.
7. De hoofdschakelaar moet automatisch worden uitgeschakeld door een sprinklercontact (of ander signaal vanuit de sprinklerinstallatie) nadat de kooi met geopende deuren voor een verdieping tot stilstand is gekomen. Om dit laatste te waarborgen dient een 'deur-open'-contact in de schakeling te worden opgenomen.
8. In analogie met de NEN-EN81-72 (brandweerliften) artikelen 5.3.1 en 5.11.2 moeten alle onderdelen van de elektrische installatie beschermd zijn tegen druipend en opspattend water of zijn voorzien van een omhulsel dat geclassificeerd is als IPX3 volgens de EN60529:1991.
9. In de gebruikershandleiding moet zijn aangegeven dat inspectiewerkzaamheden aan de sprinklerinstallatie alleen mogen worden uitgevoerd in het bijzijn van een liftdeskundige, zoals een onderhoudsmonteur werkzaam bij de organisatie die belast is met het onderhoud van de liftinstallatie(s).
Gewezen moet worden op de volgende risico's:
 - a. opsluiting
 - b. wegzakken liftkooi
 - c. bewegende delen
 - d. elektrocutie
 - e. uitglijden
 - f. overstromen van het oliereservoir
10. Op de machinekamerdeur moet een opschrift zijn aangebracht waarop wordt aangegeven dat inspectiewerkzaamheden aan de sprinklerinstallatie alleen mogen worden uitgevoerd in het bijzijn van een liftdeskundige, zoals een onderhoudsmonteur werkzaam bij de organisatie die belast is met het onderhoud van de liftinstallatie(s). Gewezen moet worden op het feit dat onderhoud zowel gevaar oplevert voor de monteur als voor de liftpassagier.
11. Op de besturingskast moet een opschrift zijn aangebracht waarop gewaarschuwd wordt om bij mogelijke aanwezigheid van vocht eerst de hoofdschakelaar uit te schakelen in verband met gevaar van elektrocutie.

Documentcode	Huidige versie d.d.	Vastgesteld CCvDL d.d.	Vastgesteld SBCL d.d.	Vervangt document	Pagina
CCvDL/12/009	16-02-2012	21-02-2012	23-02-2012	CCvDL/2005 /11-1	3 van 4

Ingangsdatum:

Als ingangsdatum van deze uitspraak dient te worden aangehouden: 1 maart 2012. Vanaf die datum dienen nieuw geïnstalleerde liften en bestaande liften waarbij een nieuwe sprinkler wordt geïnstalleerd, geaccepteerd te worden indien zij voldoen aan bovenstaande vaststelling.

Voor installaties die in gebruik genomen zijn vóór de ingangsdatum van deze uitspraak en zijn goedgekeurd op liftechnische aspecten blijft deze goedkeuring van kracht, mits nog steeds aan de oorspronkelijke voorwaarden voor deze goedkeuring wordt voldaan.

Vervallen Bindende Adviezen:

Met het in werking treden van dit Bindend Advies zijn de Bindende Adviezen CCvDL/2003-12B en CCvDL/2005/11-1 vervallen.

Aldus vastgesteld door het Centraal College van Deskundigen Liften in zijn vergadering van 21 februari 2012.

Centraal College van Deskundigen Liften
A.M. Hulsebosch, voorzitter

Aldus vastgesteld door het bestuur van de Stichting Beheer Certificatie Liften in zijn vergadering van 23 februari 2012.

Stichting Beheer Certificatie Liften
A.M. Hulsebosch, voorzitter

Documentcode	Huidige versie d.d.	Vastgesteld CCvDL d.d.	Vastgesteld SBCL d.d.	Vervangt document	Pagina
CCvDL/12/009	16-02-2012	21-02-2012	23-02-2012	CCvDL/2005 /11-1	4 van 4